

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02 и 82/08, 167/10 и 51/11) и член 22 став 1 од Законот за средно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16 и 127/16), министерот за образование и наука ја донесе Наставната програма по наставниот предмет *руски јазик* (втор странски јазик) за III (трета) година за средно четригодишно образование.

**НАСТАВНА
ПРОГРАМА**

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО**

РУСКИ ЈАЗИК

III ГОДИНА

Скопје, септември 2016

**СРЕДНО ЧЕТИРИГОДИШНО
ОБРАЗОВАНИЕ**

1. ВОВЕД

Во текот на изучувањето на странскиот јазик учениците се формираат како самостојни личности, ја развиваат самодовербата, самостојноста, креативноста, ја градат мотивацијата на работните навики и способности, подготвеноста за соработка, комуникација, толерантност, тимска работа. Кај учениците се изградува култура на однесување и почитување на соговорникот, добро однесување во училиштето, семејството, почитување на училишните обврски, чувство за точност и негување на пријателството.

Интеграција во европските структури подразбира добро образовани кадри кои познаваат и говорат повеќе странски јазици. Нашето општество има за цел да го следи идеалот на Советот на Европа за мултилингвалност и мултикултура, според кој како минимум се подразбира добро познавање на два странски јазици. Еден од тие два странски јазици, секако, е нашиот братски словенски јазик - рускиот јазик.

Рускиот јазик е словенски јазик со богата културна и научна традиција на кој зборуваат преку 400 милиони луѓе. Рускиот јазик има официјален статус во 6 држави и 19 меѓународни организации и е еден од двата официјални јазици на Меѓународната вселенска станица. Тоа е јазикот на кој е напишана најголемата уметничка и стручна светска литература. Рускиот јазик е на четврто место на најпреведуваните јазици во светот и тоа е од огромно значење во стручното усовршување и надградба на секој успешен европски граѓанин кон што се стремиме и ние како поединци и нашата земја. Во 2013 год. рускиот јазик се најде на второ место на најпопуларните Интернет јазици.

Сродноста со словенските јазици го олеснува разбирањето на рускиот јазик како странски, ја скратува постапката за развивање на способноста за слушање и овозможува побрзо да се развие способноста за зборување. Во поново време рускиот јазик успешно го пробива патот во училиштата во Европа.

Современата настава по руски јазик ја опфаќа општосфатената цел за усни и писмени комуникациски компетенции проширени со социокултурни и интеркултурни компетенции. Централно место во наставата зазема ученикот како субјект во наставниот процес, со посебно внимание на неговиот когнитивно-афективно-социјален развој, односно на развојот на неговата самостојност во учењето и стекнување стратегии на учење како основа на доживотно учење.

Во наставниот план за гимназиско образование, уметничкото образование и како општообразовен предмет за средното стручно образование од прва до четврта година дадено е посебно место на странските јазици заради фактот што во рамките на општата светска глобализација се интензивираат меѓуцивилизациските размени во сите сегменти на општественото живеење (економско - политички, културни, образовни итн.) со што се наметнува потребата од мултијазичност, што е и интенција на новата концепција. Од тие причини изучувањето на првиот странски јазик започнува уште на шестгодишна возраст (I одделение), а на 11 - годишна возраст се изучува вториот странски јазик.

При изработка на програмата користени се сознанијата од реализацијата на досегашните наставни програми по руски јазик како прв и како втор странски јазик. Појдовни основи за изготвувањето на наставната програма за III (трета) година во средното образование се:

- *Заедничката европска референтна рамка за јазиците* (теориските основи и целите на современата настава по странските јазици и нивоата на компетенции за комуникативна употреба на странскиот јазик)¹.

Назив на наставниот предмет: руски јазик (втор странски) за III година

Вид на средно образование: средно четиригодишно образование

Година на изучување на наставниот предмет: трета година

Број на часови на наставниот предмет:

- број на часови неделно: 2 часа;
- број на часови годишно: 72 часа.

Статус на наставниот предмет: задолжителен.

¹ Како ориентација во однос на нивоата на јазични компетенции кои учениците би требало да ги постигнат на крајот од секоја година на средното образование се земаат насоките од *Заедничката европска референтна рамка за јазиците*, кои разликуваат вкупно шест нивоа на комуникативно користење на странскиот јазик:

- во подрачјето на елементарно ниво: A1 (подготвително ниво) и A2 (основно ниво);
- во подрачјето на самостојно користење на јазикот: ниво B1 (преодно ниво) и B2 (самостојно ниво);
- во подрачјето на компетентно користење на јазикот: ниво C1 (напредно ниво) и C2 (највисоко ниво).

Според сегашните услови за учење на рускиот јазик во Република Македонија, по 4 години настава (по завршувањето на IX одделение) учениците можат делумно да го постигнат нивото A2 (основно ниво). По првата година учење на рускиот јазик во средно образование може да се достигне нивото A2 (основно ниво), по втората година во средно образование може да се достигне нивото A2 + (зајакнато основно ниво), по третата година учење на рускиот јазик во средно образование може делумно да се достигне B1 (преодно ниво), а по осум години учење (по завршувањето на IV година), може целосно да се достигне B1 (преодно ниво). Постигнувањето на компетенциите во согласност со наведените нивоа ќе биде прикажано преку очекуваните резултати во сите наставни програми за средно образование (за I, II, III и IV година).

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ (од I до IV година)

Ученикот/ученичката:

- да се оспособи за комуникација со другите, почитување на многујазичноста и збогатување на општата и јазичната култура;
- да формира критички однос кон својата и туѓите култури и да се оспособува за почитување на разликите, човековите права, другите култури и традиции;
- да се стимулира изучувањето на рускиот јазик, да се развива интерес кон земјите во кои се зборува соодветниот јазик заради собирање информации од различни извори на тој јазик и развивање меѓукултурни врски;
- да се стимулира изучувањето на рускиот јазик, заради економскиот и бизнис интересите на обете земји.

3. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ВО III ГОДИНА

Ученикот/ученичката:

- да формира и развие јазични, комуникативни, интеркултурни компетенции за изучување на втор странски јазик;
- да развива способности за поврзување на стекнатите знаења од првиот странски јазик, мајчиниот јазик и други предмети при совладување на вториот странски јазик;
- да формира елементарни навики и умеења за слушање, говорење, читање и пишување преку изграден систем од знаења на јазични и реченички единици, фонетски, правописни, лексички и граматички поими;
- да развие способност за самостојно учење и самовреднување според Заедничката европска референцијална рамка (Портфолио).

4. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

Во табелата што следува дадени се општите теми од коишто произлегуваат поединечните.

Колоната **ЦЕЛИ** покажува што треба да постигне ученикот/ученичката за да се стекне со четирите вештини на комуницирање.

Во колоната **АКТИВНОСТИ** предложени се низа активности кои произлегуваат од поставените цели и упатуваат на начините со кои можат да се реализираат целите.

ОПЕРАТИВНИТЕ ЦЕЛИ од наредната колона произлегуваат од општите цели и покажуваат со кои јазични, комуникативни, социо-културни и интеркултурни компетенции треба да се стекнат учениците за да можат да комуницираат на темите предвидени за оваа година на изучување на рускиот јазик. Тие служат како основа за дефинирање на стандардите на оценување.

Колоната **СОДРЖИНИ/КОМПОНЕНТИ** претставува отворен избор за реализација на предвидените цели и активности. Во согласност со можностите на учениците и условите за работа, наставникот има слобода да ја дополни или скрати колоната притоа водејќи сметка учениците да ги стекнат потребните компетенции според поставените стандарди на знаење.

Во колоната **ПРИМЕРИ** прикажани се неколку примери за секој елемент од претходната колона (Содржини/Компоненти) кои на наставникот ќе му послужат како насока за реализација на оперативните цели.

ТЕМИ
<ol style="list-style-type: none">1. «СТАТЬ ПОЛИГЛОТОМ» - «Стани полиглот»2. «ПОЗНАКОМИТЬСЯ СО ЗВЕЗДОЙ» - «Запознајте се со ѕвезда»3. «СПОРТИВНЫЕ ЗВЁЗДЫ РОССИИ» - «Спортски ѕвезди во Русија»4. «РОЖДЕСТВЕНСКАЯ ЗВЕЗДА» - «На празник кај ѕвезда»5. «ДОМА У ЗВЕЗДЫ» - «На гости кај ѕвезда»6. «ЗВЁЗДЫ НА СЦЕНЕ» - «Ѕвездите на сцена»

Вештини	ЦЕЛИ	АКТИВНОСТИ
СЛУШАЊЕ	<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ да разбира невербални елементи во комуникацијата; ➤ да распознава основни интонациски модели; ➤ да реагира невербално и да ја разбира поставената задача; ➤ да го разбира најчесто употребуваниот вокабулар; ➤ да го идентификува слуховно акцентот во зборовите; ➤ да го идентификува и препознава мекиот знак; ➤ приближно да разбира непознати зборови во познат контекст од општопозната тематика; ➤ да разликува нагорна и надолна интонација; ➤ слуховно да идентификува конкретни информации во куси текстови на општопознати теми, составени од познати јазички елементи; ➤ да започнува да гради сопствена стратегија за разбирање при слушање; ➤ да разбира едноставни упатства; ➤ да разбира глобално и детално значење на слушнат краток текст со содржина од секојднениот живот; ➤ да издвои информации од краток едноставен слушнат текст од секојднениот живот. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Слушање аудиоснимки или изворни говорници (наставникот). ❖ Препознавање на значењето на пораката според интонацијата (радост, тага, страв, изненадување, воодушевување итн. ❖ Вежби за асоцијација, за поставување претпоставки. ❖ Идентификување и подвлекување графемски и фонетски симболи соодветни на симболите. ❖ Вежби со слушање и подвлекување слогови. ❖ Пополнување на празнини во реченици, табели, дополнување на реченици по слушнат текст. ❖ Поврзување на слики со слушнат текст. ❖ Употреба на современи дидактички средства. ❖ Донесување заклучок врз основа на наслови и слики. ❖ Идентификување на: зборови, структури и изрази во контекст. ❖ Одговарање на отворени прашања. ❖ Подредување на дадените информации во табели, зборови во реченици или текст.

ЧИТАЊЕ

Ученикот/ученичката:

- да се оспособува да препознава усно усвоени форми во нивната графичка форма;
 - да се оспособува да ги дискриминира јазичните елементи предвидени за оваа година во подолги реченици (интензивно читање);
 - глобално да разбере информативен текст проследен со визуелни документи;
 - да разбира кратки и едноставни текстови напишани на стандарден јазик, со често употребувана лексика вклучувајќи ја и интернационалната;
 - да разбере кратко и едноставно неформално писмо; разбира конкретни информации во натписи, соопштенија, плакати, реклами, проспекти, ТВ програми;
 - користи дополнителни стратегии за разбирање на непознат текст со помош на контекстот; илустративниот материјал, интернационалната лексика;
 - да се оспособува да идентификува конкретни информации во куси текстови на општи теми составени од познати јазични елементи;
 - да се оспособува да ја разбира и развива главната идеја (мисла) во куси текстови на општи теми.
- ❖ Вежби со читање и идентификување зборови, подвлекување графеми, подвлекување изрази.
 - ❖ Вежби со читање реченици и подвлекување зборови и делови на реченици.
 - ❖ Вежби со читање и препознавање на мекиот изговор.
 - ❖ Гласно читање дијалози во парови и текстови.
 - ❖ Пополнување зборови во реченици, довршување на реченици.
 - ❖ Пополнување празни места во текстови, табели и реченици.
 - ❖ Трансформации на реченици.
 - ❖ Трансфорирање на текстови од една во друга форма: дијалог, интервју, драматизација и сл.
 - ❖ Трансфер на информации со графички приказни.
 - ❖ Вежби со читање избрани текстови и пополнување реченици.
 - ❖ Вежби за асоцијација, за поставување претпоставки.
 - ❖ Донесување заклучок врз основа на наслови и слики.
 - ❖ Поврзување текстови со слики.
 - ❖ Подредување зборови, реченици, пасуси, слики и сл.
 - ❖ Подредување на реченици и пасуси од краток и едноставен текст по логичен редослед.
 - ❖ Одговарање на отворени прашања.
 - ❖ Давање наслови на одредени делови на текст.

ЗБОРУВАЊЕ

Ученикот/ученичката:

- да ги изговара правилно фонемите од рускиот фонетски систем;
- да ги изговара правилно фонемите од рускиот фонетски систем со посебен акцент на фонемите чиј изговор влијае на разбирањето;
- да ги изговара зборовите со правилно нагласување на акцентот;
- да изговара цели реченици со правилната интонација и ритам;
- да може да комуницира применувајќи ги комуникативните модели и јазични елементи кои се предвидени за оваа година;
- да може да ги изразува своите ставови, размислувања и реакции;
- да се изразува со доволно јасен изговор и покрај можноста да се побара од него да го повтори кажаното;
- да постави /одговори на едноставни прашања во врска со личните податоци, семејството, интересите, вкусовите, слободното време, здравствената состојба и сл. ; даде краток и едноставен опис на лица, предмети, околина, настани... ;
- да користи сопствени стратегии за усно изразување.

а) Говорна интеракција

- ❖ Повторување на фонеме.
- ❖ Повторување на зборови.
- ❖ Изговор на минимални парови римувалки и брзозборки.
- ❖ Вежби со репродукција и продукција на зборови.
- ❖ Вежби со репродукција и продукција на реченици.
- ❖ Поставување прашања и одговарање на истите.
- ❖ Играње по улоги според дадени модели.
- ❖ Симулации проследени со движења.
- ❖ Подготовки и изведби на едночинки и кратки пиеси.
- ❖ Драматизации.
- ❖ Учество во кратки комуникативни ситуации.
- ❖ Барање/давање информации.
- ❖ Вежби со продукција на реченици, прашања и одговори, варијации на дадени дијалози и креирање нови, играње по улоги, нарација по слики, опишување.

б) Усно искажување

- ❖ Активности за стимулирање на креативното мислење на ученикот/ученичката (дискусии во парови, групи, панел итн.).
- ❖ Опишување и раскажување по слики, видеоматеријали и сл.
- ❖ Продукција на кратки искази.
- ❖ Прераскажување на кратки едноставни текстови.
- ❖ Вежби со користење пантомими и мимики.
- ❖ Игровни активности од типот: глум телефон...

ПИШУВАЊЕ

Ученикот/ученичката:

- да се оспособи да го препознава односот фонема графема;
- да ги пишува правилно руските букви;
- да се оспособува правилно да ги употребува интерпукциските знаци;
- правилно да пишува кратенки;
- да пишува зборови со приближна фонетска точност (но не секогаш и правописна) која одговара на неговиот устен вокабулар;
- да пишува кратки пораки, кратки неформални писма, честитки и разгледници;
- да пополнува формулари;
- да се оспособи да пишува куси насочени состави во кои се искажуваат лични и други информации и пораки.

- ❖ Подредување зборови во слеана низа.
- ❖ Пишување по диктат.
- ❖ Вежби со пишување кратенки.
- ❖ Вежби со пополнување на испуштени букви во зборовите.
- ❖ Вежби со пополнување формулари.
- ❖ Довршување реченици, комплетирање на отворени дијалози, пополнување текстови со испуштени зборови.
- ❖ Пишување пораки, пријателски писма, честитки, разгледници, имејл пораки итн.
- ❖ Пишување на формални и неформални писма.
- ❖ Пишување краток едноставен состав според дадени слики, аудитивни или визуелни информации, или насоки од наставникот.
- ❖ Подредување реченици и/или параграфи од даден текст.
- ❖ Изработка на одделенски весник или постер.
- ❖ Самостојна изработка на тематски постери и сл.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ	СОДРЖИНИ	ПРИМЕРИ
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ да знае да раскаже за себе и за другите; ➤ да знае да раскажува за своите интереси, желби; ➤ да знае да потполни формулар; ➤ да раскажува за школските предмети и распоредот на часовите; ➤ да искажува прецизни податоци; ➤ да знае да раскажува за својата идна професија; ➤ да знае да одговара на прашања од социјални анкети; ➤ да знае да поставува прашања; ➤ да побара да даде информација при прв контакт за: име, адреса, професија, интереси; ➤ да искажува сопствени ставови за причината и последицата од дејството; ➤ да знае да раскажува за своите интереси, да поставува прашања за активностите на другите; 	<p>А) ЈАЗИЧНИ ФУНКЦИИ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Раскажување биографија ▪ Интернет комуникација ▪ Официјално и неофицијално запознавање ▪ Искажување на причина и последица ▪ Интереси, активности, хоби 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Меня зовут ..., моя фамилия ... ❖ Где и как вы учились? Где находится ваша гимназия? ... ❖ Я очень люблю путешествовать. ❖ Когда отдыхаю, я слушаю серьезную музыку. ❖ Какое учебное заведение вы окончили? ❖ Я очень люблю русский язык. ❖ В российских школах изучают астрономию, а у нас нет. ❖ Вчера я читала ... Что ты читала? ❖ Я учусь в медицинском училище, потому что хочу стать медсестрой. ❖ Кем мечтают стать выпускники средних школ? - Юристами ❖ Сколько лет учатся в школе в России? ❖ Давайте познакомимся! ❖ Разрешите претставитя ... ❖ Познакомься, это мой брат! - Очень приятно, Оля. ❖ Я хочу записаться в фитнес-центр. Я люблю спорт. ❖ Я хочу записаться в фитнес-центр, потому что ... ❖ Я люблю спорт, поэтому я хочу ... ❖ Я увлекаюсь спортом. ❖ Артем занимается теннисом, а Даша занимается бегом. ❖ Каким видом спорта вы увлекаетесь?

<ul style="list-style-type: none"> ➤ да го искаже своето мислење и своите чувства; ➤ да умее да зборува за своите впечатоци, вкусови; ➤ да ја разбира главната мисла во подолги текстови и делови од текстови; ➤ да искажува молба, да дава забрана или совет на неког или за нешто; ➤ да ги воочува и употребува изразите за честитање; ➤ да разбере информации за купување подароци, модни додатоци; ➤ да селектира информации за покана, вид на покана, место, време; ➤ да се оспособи усно да комуницира при пречек на гости; ➤ да раскажува за основни државни и семејни празници и традиции; ➤ да ја разбира главната цел на рекламата; ➤ да ја опишува својата населба, стан, куќа, соба; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Искажување на мисли и чувства ▪ Запознавање со руски весници ▪ Искажување истовременост за вршење на дејството ▪ Искажување на молба, забрана, совет, ▪ Честитање на празник ▪ Купување подароци ▪ Традиција на поканување на гости ▪ Традиција на примање на гости ▪ Традиција на прославување на празници ▪ Избирање на реклама ▪ Опишување на населба, стан, куќа, соба ▪ Опишување на бела техника и мебел 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Расскажите, нам, пожалуйста, об Олимпийской деревне в Москве? ❖ Общественно-политические новости, рассказы о событиях, культурной жизни и спорта. ❖ Когда Володе было пять лет, он уже хотел стать чемпионом. ❖ Он начал играть в хоккей, когда учился в школе. ❖ Покажите мне, пожалуйста вот этот мяч. ❖ Дайте ей, пожалуйста эти ролики. ❖ От всей души поздравляю тебя с праздником. ❖ С праздником тебя поздравляю. ❖ Что подарить подруге на день рождения? ❖ Мне хочется, чтобы подарок принес радость и ... ❖ Приглашаю вас на мой день рождения. ❖ Разрешите пригласить вас на новоселье. ❖ Мы привыкли по простому принимать и угощать гостей: шашлычок, картошка, салат и чай с десертом. ❖ Я раньше не знал что ... ❖ Было интересно узнать, что ... ❖ Как выбрать недорогой качественный подарок? Разрешите, позвольте! ❖ Что такое элитный район? Это район, который находится недалеко от центра. ❖ Пылесос это устройство для уборки дома. ❖ Диван-кровать это хорошая универсальная «вещь», сидя
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ➤ да опишува мебел, апарати и ел. уреди од својот дом; ➤ да бара информации за уредот, цената, за начинот на плаќање; ➤ да ја разбира главната цел и порака на рекламата; ➤ да бара/дава упатства за добивање на саканата информација; ➤ да добие и да пренесе на друг информација за некој настан; ➤ да се оспособи усно да комуницира со службеник на билетарница; ➤ да ги развива способностите за усно изразување за секојдневни теми; ➤ да умее да раскажува за своите желби, знаења, способности; ➤ да се оспособи за учтиво обраќање; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Барање информации во продавница за бела техника ▪ Избирање реклама за мебел и бела техника ▪ Користење на автоматска секретарка за добивање информации по телефон ▪ Плакати и известувања за концерти ▪ Обраќање во билетарница театар, кино ▪ Искажување почеток, траење и крај на дејствие ▪ Искажување желба, знаење, способности ▪ Искажување молба 	<p>на којом можно посмoтpeтeтe телевизор.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Где можно купитe компьyтерныe столы? ❖ Посмотрите каталог диванов и кресел и не упустите возможность купитe диван или кресло на распродаже. ❖ Как включить автоответчик на телефоне? ❖ Говорите, пожалуйста, после сигнала ... ❖ Здравствуйте можно узнать какие предметы нужны в ... ❖ Концерт состоится 15 мая в концертном зале им. Чайковского. ❖ Я хочу заказать два билета на субботу на концерт. - Какой ряд вы хотите? ❖ Я начал изучать русский язык недавно. На родине он продолжает изучать Они уже кончили выступать. ❖ Мне больше всего нравится ... Он хочет играть на скрипке. Я хочу научиться играть на гитаре. ❖ Выключи телевизор пожалуйста.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ да раскажува за тоа каде и како учел; ➤ да раскажува за образованието во Македонија; ➤ колку странски јазици познава и има ли проблеми во изучувањето ➤ да учествува во разговори за образование, и професија; 	<p>Б) ЛЕКСИЧКИ ЕДИНИЦИ</p> <p>1. «СТАНИ ПОЛИГЛОТ»</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Системот на образование во Русија (средно и високо) ▪ Образованието во Македонија ▪ Полиглоти ▪ Дијалози за училиште 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Первое сентября в России праздник – «День знании» ❖ В российских школах у учащихся каникулы бывают четыре раза в год, а в Македонии? ❖ Сколько лет у вас учатся в школе? ❖ Кто такой полиглот? ❖ Самый известный полиглот XX века знал двести языков. ❖ Ну и как российская школа? - Мне было интересно. ❖ Кем ты мечтаешь стать? - Экономистом. ❖ Иностранный язык можно изучать самостоятельно?

<ul style="list-style-type: none"> ➤ да прераскажува текст и да знае да го опише своето искуство; ➤ да се запознае со руските детски песни; ➤ да се запознае со територијата и населението во Русија; ➤ раскажува за себе и за своето семејство, адресата и пополнува формулари со лични податоци; ➤ да ги воочува и употребува изразите при официално и неофициално запознавање; ➤ да се оспособи да разликува полно, скратено и нагалено име; ➤ да ги пронаоѓа клучните информации во текст; ➤ да го разбира приближното значење на непознат збор во познат контекст; ➤ да ја разбира главната мисла во подолги текстови и делови од текстови; ➤ да се запознае со руските уметници; ➤ да се запознае со руските детски песни; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Професија ▪ Текст: «Англичанецот Павлја» ▪ Песна: Што н* учат на училиште 2. «ЗАПОЗНАЈТЕ СЕ СО СВЕЗДА» ▪ Населението во Русија ▪ Руско и македонско семејство ▪ Руски имиња ▪ Семејства со многу деца ▪ Московски плоштади на свездите ▪ Текст: Крокодилот Гена и неговите другари ▪ Едуард Успенски ▪ Песна: Я у бабушки живу 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Как вы думаете, иностранный язык изучать легко? ❖ Чему учат в школе? Слова М. Пляцковского музыка: В.Шаинского ❖ В России живет около 146 миллионов человек. ❖ Традиции русской семьи ❖ В течение многих веков высшим смыслом жизни русского человека было создание семьи, рождение и воспитание детей. ❖ Русская семья. От венца - до вечности ... ❖ Семья - это самые близкие и родные тебе люди, которые выручат и поддержат тебя даже на расстоянии! ❖ Как назвать ребенка? ❖ Все русские имена подчиняются четкому правилу: на первом месте идет собственное имя человека, на втором месте - отчество, затем - фамилия. ❖ В России многодетной принято считать семью с тремя и более несовершеннолетними детьми. ❖ Первой в Москве была открыта Площадь Звезд у концертного зала «Россия» ❖ «Крокодил Гена и его друзья» - популярный мультипликационный фильм. ❖ Историю про Чебурашку, придумал Эдуард Успенский. ❖ Слова Игоря Шаферана; музыка Эдуарда Ханка
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ да се запознае со спортските дисциплини; ➤ градење на личен и позитивен став кон спортот и спортувањето; ➤ да се здобие со знаења за олимпијадата во Москва 1980 год.; ➤ да ја усовршува техниката на информативно читање; ➤ да се запознае со познатите руски спортисти; ➤ да се здобие со знаења и навики за позитивен однос кон спортот; ➤ Олимписка химна 1980 год; <ul style="list-style-type: none"> ➤ да се запознае со празнувањето на руските празници; ➤ да раскажува за традициите на прослава на празници кај нас; ➤ да се запознае со традицијата; ➤ да се запознае со руската манифестација «Песна на годината»; ➤ да ги продлабочи своите знаења за популарниот руски писател и 	<p>3. «СПОРТСКИ СВЕЗДИ ВО РУСИЈА»</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Видови на спорт ▪ Историја на рускиот спорт ▪ Текст: Олимпијадата во Москва <ul style="list-style-type: none"> ▪ Средства за јавно информирање (СМИ) ▪ Познати руски спортисти ▪ Текст: 14^{от} светски шампион ▪ Текст: Инструктор по пливање ▪ Песна: До свиданья Москва <p>4. «НА ПРАЗНИК КАЈ СВЕЗДА»</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Руски празници ▪ Божиќ и Нова година ▪ Традиција на покана и прием на гости ▪ Празнични јадења ▪ Телевизиски фестивал «Песна на годината» ▪ Едуард Успенски ▪ Текст: Крокодилот Гена и 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ В программу Олимпийских игр входят 28 видов спорта. ❖ Современный российский спорт берет свое начало в спортивных играх и физических упражнениях, ❖ XXII Летние Олимпийские игры проходили в Москве с 19 июля по 3 августа 1980 года. Часть соревнований Олимпиады - 1980 проводилась в других городах... ❖ Самые популярные газеты России - «Комсомольская правда», «Комсомолец», «Аргументы и факты», ... ❖ Самыми известными спортсменами являются, Ирина Роднина и Александр Зайцев - чемпионы в фигурном... ❖ Владимир Крамник - один из сильнейших шахматистов мира последних пятнадцати лет. ❖ Слова Николая Добронравова; Музыка Александры Пахмутовой <ul style="list-style-type: none"> ❖ Русские народные праздники, имеют красоту народа. ❖ Декабрь посвящен для подготовке к Рождеству и Н. году. ❖ Мы хотим пригласить вас к нам в гости. Посидим, поговорим. - Отлично. Мы с удовольствием приедем. ❖ Русские закуски, горячее, гарнир, десерт ❖ «Песня года» - телевизионный фестиваль песни в России. Это возможность почувствовать атмосферу праздника. ❖ С помощью его героев русские дети растут добрыми ... ❖ Жить без друзей очень плохо: крокодил Гена, решил это дело исправить. ❖ Слова Раисы Кудашевой; Музыка Леонида Бекман.
--	---	--

<p>неговото творештво;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ да се запознае со руската уметност; ➤ да се запознае со руските детски песни; <ul style="list-style-type: none"> ➤ да раскажува за својот дом; ➤ да набројува мебел, апарати; ➤ да искажува зачуденост; ➤ да искажува време; ➤ да искажува последователност за вршењето на дејствието; ➤ да се запознае со руската уметност - балет; ➤ да се запознае со руското ТВ-шоу; ➤ да се запознае со руската литература; ➤ да се запознае со руските песни; <ul style="list-style-type: none"> ➤ да се запознае со познати руски ансамбли и уметници; ➤ да поддржува разговор за темата; ➤ да восприема реченици и фрази кои се користат во разговорниот јазик; ➤ да се запознае со руските народни песни. 	<p>неговите другари II</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Песна: В лесу родилась елочка ▪ Песенка: Крокодила Гены <p>5. «НА ГОСТИ КАЈ СВЕЗДА»</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Место каде што живееме ▪ Како да ја уредиме куќата ▪ Искажување на зачуденост ▪ Искажување на време ▪ Искажување последователност ▪ Руската балерина Анастасија Волчкова ▪ Текст: Кога сите сме дома ▪ Текст: Ти и јас ▪ Песна: Под крышей твоего дома <p>6. «СВЕЗДИТЕ НА СЦЕНА»</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Познати руски ансамбли и уметници ▪ Искажување на предност ▪ Колку е среќен оној што им подарува среќа на другите ▪ Песна: Ой мороз, мороз 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Слова А.Тимофеевского; Музыка В. Шаинского <ul style="list-style-type: none"> ❖ Район и дом в котором мы живем. ❖ Как называются помещения в квартире? Что там есть? ❖ У меня нет телевизора. Как нет телевизора? ❖ Сколько сейчас времени? ... ❖ Когда мы встретимся? Мы встретимся в пять часов, после школы. ... ❖ Анастасия Волчкова молодая, известная балерина. Как вам нравится ее квартира? ❖ Пока все дома - воскресная программа русской ТВ. ❖ Какие слова можно услышать на автоответчиках? ❖ Слова Игоря Шаферана; Музыка Стаса Намина. <ul style="list-style-type: none"> ❖ Игорь Моисиев и его ансамбль. ❖ Надежда Бабкина, Алла Пугачева и др. ❖ Мне больше нравится балет. ❖ Он любил дарить счастье другим. ❖ Мы всегда рады помогать людям. ❖ Слова и музыка народные.
---	--	--

	<p>Б) Граматички содржини</p> <p>СИНТАКСА</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ сложена реченица со сврзници ЧТО и ЧТОБЫ; ▪ сложена реченица со зборот КАК ▪ сложена реченица со зборот КОТОРЫЙ ▪ словообразование: однокоренные слова <p>ГРАМАТИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Существительные - род существительных - единственное и множественное число - Суффиксы существительных обозначающих лицо - именительный падеж - родительный падеж после зборовите НЕТ, НЕ БЫЛО, НЕ БУДЕТ после броеви значење на место ОКОЛО/У значење на дата со предлогот У (у кого) со предлогот БЕЗ со предлозите ВО ВРЕМЯ, ДО, 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Он сказал, что Виктор приглашает нас в гости ❖ Мы желаем вам, чтобы вы были здоровы. ❖ Я хочу, чтобы слышала ты, как веселится мой голос живой. ❖ На столе лежат раскрытые книги, которые оставлены моим учителем. ❖ держать, поддержать, содержание, содержательный ❖ белизна, побелка, белый, белеет, белить, забелеть <ul style="list-style-type: none"> ❖ Словарь там - Он вон там ❖ ученик-ученики, друг-друзья ❖ дом-дома, этот дом - эти дома ❖ ник - ца ❖ школьник-школьница; ученик-ученица ❖ Я до вечера гулял. <ul style="list-style-type: none"> ❖ Сегодня нет футбола. ❖ Утром новостей не было. ❖ Завтра не будет хоккея. ❖ 2,3,4 спортсмена; 5,6,7 ... побед. ❖ Мы будем ждать тебя у (около) метро. ❖ Какого числа? Когда? - Восьмого марта. Первого января. ❖ Мы были в гости у Сергея ❖ Без холодильника и пылесоса жить неудобно. ❖ Во время передачи ... Давай пойдем в кино до ужина Давай поговорим после передачи. ❖ Они купили шкаф для белья.
--	---	---

	<p>ПОСЛЕ со предлогот ДЛЯ - дательный падеж лице кон кое е насочено действието значение на возраст</p> <p>- винительный падеж прямого объекта неодушевленных сущ. (что)</p> <p>одушевленных сущ. (кого) искажување време (когда) - творительный падеж после глаголов БЫТЬ, СТАТЬ, РАБОТАТЬ; - значение на друштво - после глаголите ВСТРЕЧАТЬСЯ, ЗНАКОМИТЬСЯ, ЗДОРОВАТЬСЯ - после глаголите УВЛЕКАТЬСЯ, ГОРДИТЬСЯ, ИНТЕРЕСОВАТЬСЯ, ЗАНИМАТЬСЯ, (кем? чем?)</p> <p>- предложный падеж значение на место значение на време (месяц, год) значение на объект на мисли со предлогот О</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Кому звонил Антон? - Антон звонил брату. ❖ Чему рад Олег? - Олег рад знакомству. ❖ Виктору 18 лет. ❖ Вчера я читала книгу. - Ну и как книга? Интересная? ❖ Изучать языки сейчас очень нужно. Вы хотите стать полиглотом? Тогда Вы можете изучать около пяти тысяч языков. ❖ Я встретил сестру. ❖ Собрание состоится в понедельник. ❖ Кем он был? - Он был юристом. ❖ Кем он работает? - Он работает учителем. ❖ Кем он хочет стать? Музыкантом. ❖ С кем ты разговариваешь? - С директором. ❖ Они часто знакомятся с известными артистами. ❖ Мы редко встречаемся с русскими писателями. ❖ Утром он всегда здоровается с близкими соседями. ❖ Я увлекаюсь фигурным катанием. Он гордится сыном. ❖ Вы интересуетесь аэробикой? ❖ Вы занимаетесь спортом? Делаете утром гимнастику? ❖ Вы учитесь в школе? Да, в школе. Нет, в гимназии ❖ Я слышал, что вы были в Москве? ❖ В 2015 году. Учебный год начинается в сентябре. ❖ Вы слышали о спортсменах, которые получили рекордное число медалей? ❖ Он рассказал о своем успехе.
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ местоимения - личные - притяжательные - определительные - склонение ▪ наречия - принято/не принято - за искажување оценка - наречия времени ▪ Глагол - инфинитив после глаголи - несовершенный и совершенный вид глагола - видовые пары глагола - настоящее время - спряжение в настоящем времени - прошедшее время - будущее время - императив глаголов несовершенного вида - неправилен глагол ЕСТЬ ❖ спряжение ХОТЕТЬ, ❖ спряжение УМЕТЬ - место СТОЯТЬ, ЛЕЖАТЬ, ВИСЕТЬ (где?) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Я. ТЫ, ОН, ОНА, ОНО, МЫ, ВЫ, ОНИ ❖ МОЙ, ТВОЙ, НАШ, ВАШ ❖ ВЕСЬ, ВСЯ, ВСЁ, ВСЕ ❖ КАЖДЫЙ, КАЖДАЯ, КАЖДОЕ, КАЖДЫЕ ❖ У русских принято встречать гостей дома. ❖ Очень уютно, когда в комнате есть камин. ❖ Сегодня, вчера, утром, зимой, сейчас, никогда, некогда. ❖ Я начал учиться на курсах когда мне было 10 лет. ❖ дарить-подарить; украшать-украсить; выбирать-выбрать ❖ Срок вашей визы кончился на прошлой неделе. ❖ брать-взять; говорить-сказать; искать-найти ❖ Что вы сейчас делаете? - Смотрю телевизор. ❖ Андрей учится в институте. ❖ Ты хорошо говоришь по-русски? Я встаю в 7 часов. ❖ Что он делал? Он читал. ❖ Завтра я буду слушать концерт ансамбля “Русская песня” ❖ Проходите, раздевайтесь! Садитесь, пожалуйста. ❖ Пожалуйста угощайтесь! Берите пирожки. ❖ я ем, ты ешь, он есть; мы едим, вы едите, они едят ❖ хочу, хочешь, хочет, хотим, хотите, хотят ❖ умею, умеешь, умеет, умеем, умеете, умеют ❖ Это столовая. В центре стоит большой стол. На столике лежит книга. На стене висят семейные фотографии. ❖ Он решил телеграфировать о своем приезде.
--	---	---

	<p>- употребление инфинитива глагола сов. вида после, РЕШИТЬ, ХОТЕТЬ</p> <p>- употребление инфинитива глагола несов. вида после УМЕТЬ</p> <p>▪ Прилагательные</p> <p>- род</p> <p>- число</p> <p>- родовые окончания имён прилагательных</p> <p>- именительный падеж</p> <p>- родительный падеж</p> <p>- дательный падеж</p> <p>- винительный падеж прямого объекта неодушевленных пр. (какой, какую, какое)</p> <p>одушевленных пр. (какого, какой, какую)</p> <p>после глаголов ВСТРЕТИТЬ, ЖДАТЬ, ЛЮБИТЬ</p> <p>- творительный падеж значение на друштво после глаголите ВСТРЕЧАТЬСЯ, ЗНАКОМИТЬСЯ, ЗДОРОВАТЬСЯ</p> <p>- предложный падеж значение места значение времени (месяц,</p>	<p>❖ Я решила пойти на концерт.</p> <p>❖ Я хочу научиться играть на гитаре.</p> <p>❖ Моя сестра умеет танцевать.</p> <p>❖ Он не умеет работать на компьютере.</p> <p>❖ Мы танцевать умеем мы танцевать хотим.</p> <p>❖ Этот мальчик делает домашнее задание.</p> <p>❖ Эти мальчики делают домашнее задание</p> <p>❖ Вижу (что?) учебник.</p> <p>❖ Какой учебник? - Новый учебник.</p> <p>❖ Вижу (кого?) мальчика.</p> <p>❖ Какого мальчика? - Красивого мальчика.</p> <p>❖ Я встретила старого друга. Мы долго ждали популярного певца. Мама очень любит своего сына.</p> <p>❖ С кем ты разговариваешь? - С новым директором.</p> <p>❖ Они часто знакомятся с известными артистами.</p> <p>❖ Мы редко встречаемся с русскими писателями.</p> <p>❖ Утром он всегда здоровается с близкими соседями.</p> <p>❖ В каком университете они учатся? - Они учатся в Московском государственном университете.</p> <p>❖ В прошлом году ребенок учился в России.</p>
--	---	--

<p>Ученикот да се здобие со знаења и разбирање за некои социокултурни карактеристики на Русија преку содржините од вокабуларот и комуникативните модели предвидени за оваа година, заради градење позитивен став кон придонесот на сопствената и на другите култури за подобро меѓусебно разбирање и соработка;</p> <p>Да го сфати значењето на изучувањето на културата, како и на предизвиците кои произлегуваат од живеењето во мултиетничка средина;</p> <p>да развие вештини за воочување на културните сличности и разлики и критичко преиспитување на културните стереотипи како основа за развивање на меѓукултурна толеранција и разбирање.</p>	<p>год) значење на објект на мисли со предлогот О - искажување оценка - Образование прилагателных от существительных</p> <p>В) Интеркултурни содржини</p> <p>Во рамките на посочените теми учениците треба да ги збогатуваат познавањата за сопствената култура и постоење, да се здобиваат со знаења од социокултурниот живот на нивните врсници од Русија преку автентични: приказни, песни, стихотворби, игри, празници, обичаи, традиции; да ги збогатуваат познавањата за сопствената култура и постоење.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Нам раскажали об этом спортивном комплексе. ❖ Мы узнали информацию о самом большом стадионе. ❖ Балкон у вас большой и уютный. ❖ школьник-школьница-школьный ❖ ученик-ученица-учебный <ul style="list-style-type: none"> ❖ Историски настани и легенди ❖ Опис на секојдневен живот и ситуации ❖ Опис на предности и недостатоци на некој /нешто ❖ Модели на формално и неформално комуницирање ❖ Вработеност и невработеност ❖ Човекот и животната средина ❖ Написи и упатства ❖ Илустрации
--	---	---

5. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

Целта на овие дидактички препораки е да му/\$ помогнат на наставникот/наставничката да ги постигне поставените цели применувајќи во наставата најнови сознанија од подрачјето на применетата лингвистика, педагогија и психологија, т.е. позитивни домашни и странски искуства поврзани со наставата и учењето на рускиот јазик, но притоа да не се ограничува неговата/нејзината креативност.

Во планирањето на наставата за трета година предвид се земени содржините во наставните програми по другите предмети кои се изучуваат во трета година, односно почитуван е принципот на меѓупредметно поврзување по однос на целите и содржините со акцент на интегрирано поврзување со содржини од мајчиниот јазик и претходните години на изучување.

Фокусот на современата настава е ученикот/ученичката и процесот на учење. Треба да се почитува возраста, потребите, интересите на учениците. Наставникот не е повеќе единствен извор на знаења и информации и неговата улога не е само пренесување на знаења. Неговата улога е да ги поттикнува учениците да користат и други извори на знаења и информации и да ги поучува како да учат.

При изборот на активностите треба да се води сметка за диференцијацијата и разновидноста. Треба да се одберат или адаптираат активности кои би одговарале на различните стилови на учење (визуелен, аудитивен, кинестетички); различните видови интелигенција (вербално-лингвистичка, математичко-логичка, музичко-ритмичка, визуелно-просторна и други), како и на нивоата на знаењата на учениците.

Треба да се има предвид дека менувањето на различните форми на работа во наставата (фронтална, индивидуална и работа во парови и групи), како и менувањето на пократки и подолги, побучни и потивки активности, периоди на сконцентрирано внимание и опуштање на учениците за време на часот, ја подобруваат мотивацијата за учење.

Наставата по руски јазик се заснова на холистичко учење кое ги опфаќа когнитивните, афективните и моторните аспекти на учениците, односно наставникот ќе ги интегрира различните компоненти со што јазикот ќе се учи на функционален начин.

Согласно горенаведеното, по странски јазик не можат да се издвојат, односно не е можно да се планира бројот на часови по одделни компоненти.

Наставата за оваа возрасна група се ориентира на когнитивното учење со зголемена експликација на јазичните структури со свесна примена на јазичните структури во контекст и постапно воведување на граматичкиот метајазик. Во овој период се настојува воедначено да се развиваат говорната и писмената комуникација. Тоа значи дека се обрнува подеднакво внимание на сите јазични вештини: Слушање и Читање со разбирање, Зборување како од аспект на говорна интеракција, така и од аспект на говорна продукција како и компонентата Пишување.

Наставникот треба да ја поттикнува и развива автономијата на учениците преку активности и задачи кои ги оспособуваат учениците да ја преземат одговорноста за своето сопствено учење и знаењето кое го стекнуваат во формален контекст на учење (во училишница) и да го користат надвор од неа. Од ова произлегува дека на часовите по руски јазик се стекнуваат основни јазични и социопрагматични знаења и знаења кои се врзани со самиот процес на учење.

Од сето наведено произлегува дека наставникот треба да ги учи учениците како полесно и побрзо да учат, како да го сочуваат наученото и како да го користат знаењето во нови ситуации, надвор од училишницата, да ги запознава со целите и содржините на активностите/задачите/материјалите и стратегиите на учење кои тие ги применуваат на повисоките нивоа на учење.

Од наставникот се очекува да ги учи учениците да применуваат стратегии на успешно учење.

Наставни средства:

- комплет од одобрен учебнички систем;
- пакет прирачен материјал за наставникот (флешкарти, постери и друго);
- касетофони/касети со текстови, песни и слични материјали; компјутер со соодветен софтвер; ЦД, ТВ со ДВД;
- други извори на учење во непосредната околина - предмети во просторијата каде се изучува рускиот јазик;
- ЛЦД проектор;
- интерактивна табла;
- Интернет пристап, образовни софтвери;
- списанија за наставникот.

6. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Во текот на наставата редовно се следат и вреднуваат постигањата на учениците, се прибираат показатели за нивните активности, мотивираноста за учење, соработката со другите и сл. (формативно оценување). Секоја активност на часот при која учениците ја искажуваат јазичната активност, било на рецептивно, репродуктивно или продуктивно ниво, дава можност за воочување на напредокот и негово вреднување. Тоа значи дека евалвацијата се врши како интегрален дел на самиот наставен час, а не како изолиран чин. Многу е важно при постапките за проверка на знаењето, како и оценувањето на ученикот, тие постапки да не се разликуваат од вообичаените активности на часот, односно учениците не треба посебно да се издвојуваат од групата при проверката на усното јазично реагирање.

Важно е поголем акцент да се стави на позитивните аспекти на напредокот на учениците, т.е. на она што ученикот го знае, а не она што не го знае. Важно е секој напредок да се награди соодветно, бидејќи на учениците им е потребна повратна информација за остварениот успех, што може да биде усна и писмена пофалба или позитивна реакција изразена на невербален или вербален начин.

Оценувањето на постигањата на учениците треба да биде транспарентно и согласно нивоата од Блумовата таксономија. Учениците треба однапред да бидат запознаени со критериумите и начинот на оценување.

Вреднувањето на напредокот на учениците ќе се врши со бројчани оценки во текот на училишната година. Ученикот треба да биде вреднуван со осум оценки во текот на учебната година (четири оценки во првото и четири во второто полугодие). Од вкупно осум оценки, три ќе се базираат на тест, а другите пет ќе се базираат на усни, комуникативни проверки. Критериумите за формирање оценка треба да се експлицитни како за ученикот, така и за родителот, т.е. да се објаснат уште во почетокот на учебната година и наставникот да се придржува до тие критериуми. Како критериуми можат да се земат: оценките од писмените работи/тестови, оценките од усното искажување на час, изработка домашни задачи. Со цел на родителите да им се овозможи увид во напредувањето на нивните деца и во нивниот процес на учење пожелно е да се воведат Европското јазично портфолио кое придонесува учениците да ја развијат свеста како учесници во наставниот процес. Портфолиото ги води кон сфаќањето на учењето како процес на стекнување на знаења и вештини во кои активно учествува ученикот. Притоа ги поттикнува на размислување за успешните стратегии на учење, за проценка на постигнатите знаења и вештини, како и за индивидуалните желби и планови за напредување и учење на странскиот јазик.

На крајот на прва година учениците ќе бидат оценети со бројчана оценка.

Последиците за ученикот во случај на неуспех ќе бидат во согласност со општата регулатива за средно образование во Република Македонија.

7. СТАНДАРДИ ЗА ОЦЕНУВАЊЕ

Стандардите за оценување треба да произлегуваат од поставените цели и очекуваните исходи.

При составувањето на стандардите за оценување треба да се користат формулации од листата на активни глаголи со кои би требало да се дефинираат целите според нивоата од Блумовата таксономија. Глаголот укажува на очекуваните исходи од учењето и директно произлегува од конкретните цели во наставата. Сакаме да напоменеме дека и покрај тоа што еден ист глагол може да се појави во различни нивоа на знаење, постои разлика во користењето на тој глагол. Таа разлика произлегува од дефиницијата на даденото ниво, што укажува на тоа дека глаголите треба да се гледаат во контекст на нивото на знаење што го илустрираат.

Следуваат табели на стандарди на оценување кои на наставникот можат да му помогнат при одредување на нивоата на знаења и вештини на учениците од трета година на средното образование.

НИВО	ТЕМА 1: «СТАНИ ПОЛИГЛОТ»
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none">• Препознава чувства според интонацијата на гласот.• Разликува прашални форми за лице и предмет.• Препознава основни податоци за лексика во врска со јазиците.• Препознава тема за јазикот и при усно изразување на соговорникот.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none">• Детално го разбира кратко слушнатиот текат.• Разбира невербални елементи во комуникацијата.• Ги разбира прашањата од соговорникот за лице и предмет.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none">• Илустрира кратко слушнат опис за некој настан, случка.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none">• Умее да ги издвојува информациите од краток едноставен слушнат текст.• Пополнува формулар со лични податоци.• Пишува краток едноставен текст со опис на местото на живеење и околината, за сувенири, продукти, облека...• Пишува краток едноставен текст со основни информации за дадената лексика.

НИВО	Тема 2: «ЗАПОЗНАЈТЕ СЕ СО СВЕЗДА»
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава чувства според интонацијата на гласот. • Разликува учтиво од неформално обраќање кон некоја позната ѕвезда. • Препознава основни податоци за ѕвездите од разни дејности. • Препознава тема за опис на позната личност при усно изразување на соговорникот.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално и детално кратко слушнат опис на некоја карактеристика или особеност на ѕвездите. • Разбира невербални елементи во комуникацијата во врска со животот на познатите луѓе.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Игра по улоги при вршење на интервју на некоја ѕвезда. • Идентификува правила и начин на живеење на познатите руски ѕвезди
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од текст во врска со руските ѕвезди. • Пишува кратка биографија со податоци за познатите руски личности . • Пишува краток текст со молба и барање за средба и разговор или средба со некоја домашна или странска ѕвезда.

НИВО	Тема 3: «СПОРТСКИ СВЕЗДИ ВО РУСИЈА»
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава чувства според интонацијата на гласот. • Разликува учтиво од неформално обраќање. • Препознава основни податоци за спортот ,здравјето и хобито и спортот. • Препознава тема во врска со спорт и спортски настани.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално и детално кратко слушнат опис за некој вид на спорт или настан. • Разбира невербални елементи во комуникацијата за спортски жаргони и спортски ѕвезди.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Применува и разликува видови на спортски правила. • Игра по улоги во ситуација при учество на некој меѓународен спортски настан.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток едноставен слушнат текст во врска со спортски манифестации. • Пополнува формулар со лични податоци за зачленување во спортска екипа или навивачка група. • Пишува краток текст со некој спортски настан олимпијада светско првенство итн. • Применува и комунакиски и практично карактеристични руски спортови.

НИВО	Тема 4: «НА ПРАЗНИК КАЈ СВЕЗДА»
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава чувства и традиции за празници и празнување. • Разликува учтиво од неформално обраќање за времена разни празници. • Препознава тема на опис при усно изразување на соговорникот во врска со празниците.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално и детално кратко слушнат опис за некој руски празник. • Разбира невербални елементи во комуникацијата за времена верски и државни празници. • Разбира упатства за функционирање на некоја традиција во празнувањето.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Игра по улоги при поканување/и дочек на гости и одговор на покана.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток едноставен слушнат текст од секојдневиот живот. • Пишува краток едноставен состав за некој празник. • Селектира информации од краток текст за покана, вид на покана, за дочек на некој празник. • Пишува кратки пораки (за поканување/прифаќање или одбивање на поканата). • Пишува кратка едноставна честитка по повод некој празник.

НИВО	Тема 5: «НА ГОСТИ КАЈ СВЕЗДА»
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава чувства според интонацијата на гласот. • Разликува учтиво од неформално обраќање за дом стан на познатите личности. • Препознава основни податоци за живеалиштата на соговорниците. • Именува делови од живеалиште при опис на својот стан изглед и оној на други лица. • Обнови познавања за живеалиштата.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално и детално кратко слушнат опис на живеалиште и реон. • Разбира невербални елементи во комуникацијата за место на живеење. • Појаснува ентериер од станови од семејни фотографии. • Споредува живеалишта различни по големина.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Игра по улоги при разменување информации при размена на искуства за живеалишта.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток едноставен слушнат текст од секојднениот живот за станот и намештајот . • Селектира информации од краток текст за ентериер на живеалиште. • Пишува краток едноставен текст со опис на своето место на живеење и семејство.

НИВО	Тема 6: «СВЕЗДИТЕ НА СЦЕНА»
ПОМНЕЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Препознава чувства според интонацијата на гласот. • Разликува учтиво од неформално обраќање ко сvezдите на сцената. • Идентификува професии според тип на образование и јавни ѕвезди од сите области. • Определува професија од јавен карактер според работните обврски.
РАЗБИРАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Разбира глобално и детално кратко слушнат опис за руска ѕвезда од областа на уметноста. • Разбира невербални елементи во комуникацијата за руските артисти и пејачи. • Споредува професии, работни обврски и место на работа.
ПРИМЕНА	<ul style="list-style-type: none"> • Игра по улоги при разменување информации за својата идна професија.
АНАЛИЗА, СИНТЕЗА И ВРЕДНУВАЊЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Издвојува информации од краток едноставен слушнат текст од областа на уметноста и театарот и филмот. • Селектира информации од краток текст за професии, работни обврски и место на работа. • Пишува краток едноставен текст со опис на некоја професија од јавен карактер.

Таксономия Блума предлагает классификацию задач, устанавливаемых педагогами ученикам, и, соответственно, целей обучения. Умения и навыки в когнитивной области касаются знания, понимания и критического мышления. Здесь выделяются шесть уровней.

Уровни учебных целей	Конкретные действия учащихся, свидетельствующие о достижении данного уровня
<p>1. Знание Эта категория обозначает запоминание и воспроизведение изученного материала - от конкретных фактов до целостной теории.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - воспроизводит термины, конкретные факты, методы и процедуры, основные понятия, правила и принципы.
<p>2. Понимание Показателем понимания может быть преобразование материала из одной формы выражения - в другую, интерпретация материала, предположение о дальнейшем ходе явлений, событий.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - объясняет факты, правила, принципы; - преобразует словесный материал в математические выражения; - предположительно описывает будущие последствия, вытекающие из имеющихся данных.
<p>3. Применение <i>Эта категория обозначает умение использовать изученный материал в конкретных условиях и новых ситуациях.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - применяет законы, теории в конкретных практических ситуациях; - использует понятия и принципы в новых ситуациях.
<p>4. Анализ Эта категория обозначает умение разбить материал на составляющие так, чтобы ясно выступала структура</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вычленяет части целого; - выявляет взаимосвязи между ними; - определяет принципы организации целого; - видит ошибки и упущения в логике рассуждения; - проводит различие между фактами и следствиями; - оценивает значимость данных.
<p>5. Синтез Эта категория обозначает умение комбинировать элементы, чтобы получить целое, обладающее новизной.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - пишет сочинение, выступление, доклад, реферат; - предлагает план проведения эксперимента или других действий; - составляет схемы задачи.

<p>6. Оценка Эта категория обозначает умение оценивать значение того или иного материала.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - оценивает логику построения письменного текста; - оценивает соответствие выводов имеющимся данным; - оценивает значимость того или иного продукта деятельности.
---	---

8. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗИРАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Програмата во однос на просторните услови за реализација се темели на нормативот за простор донесен од страна на министерот за образование и наука. Просторните услови и опременоста на училниците за успешна реализација на наставната програма за прва година треба да се во согласност со општиот норматив за опременост за реализирање на наставните програми за трета година на средното образование. Се препорачува, заради полесен визуелен контакт помеѓу учениците, за да слушне добро што се зборува и најоддалечениот ученик и да има преглед на училницата, клупите да бидат наредени на следниот начин: повеќе клупи доближени заедно, разни варијанти на буквата П, како и преместување и групирање на столчињата по потреба (при драматизација).

9. ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Ученикот/ученичката:

- го разбира значењето на лексичките единици предвидени за усвојување согласно барањата на наставната програма и истите може да ги репродуцира и употребува во соодветни говорни ситуации;
- разбира куси искази и текстови со позната и помалку позната тематика (глобално и селективно);
- комуницира во едноставни и посложени задачи кои бараат размена на информации на познати теми и активности;
- опишува, се искажува користејќи фрази и едноставни искази со цел да искаже сопствени искуства, ставови и мислења, притоа користејќи едноставен јазик и граматички структури согласно барањата на наставната програма;
- чита и идентификува конкретни информации во даден текст и глобално разбира куси наративни текстови;
- пишува куси насочени дескриптивни и наративни состави (кратка порака, писмо, опис, честитка), со правилна примена на интерпункциските знаци;
- има информации од културата на земјите со руски говорен јазик и други словенски земји;
- користи ИКТ во содржини од предметот.

10. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

- Завршени студии по руски јазик и литература – наставна насока, VII¹.
- Завршени студии по руски јазик и книжевност, VII¹.
- Завршени студии по руски јазик и литература - друга насока и со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирана високообразовна установа, VII¹.

11. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: **1.9.2017 година**

12. ПОТПИС И ДАТУМ НА УТВРДУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по *руски јазик* за III (трета) година на средното четиригодишно образование, на предлог на Бирото за развој на образованието, ја утврди

Арх. бр. 12-15293/1
7.11.2016 год.

МИНИСТЕР

Pishtar Lutfiu

Изготвил: работна група, координатор Трајче Ѓорѓијевски, раководител на одделение

Контролирал: Трајче Ѓорѓијевски, раководител на одделение

Одобрил: м-р Митко Чешларов, раководител на сектор